

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3302/2018. (X. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 15.P.20.296/2017/6. számú végzése és a Győri Ítélőtábla Pkf.III.26.116/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2018. március 23-án az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben, illetve a főtitkár – az alkotmányjogilag értékelhető érvekkel alátámasztott indokolás hiányára alapozott – felhívására 2018. április 26-án benyújtott indítványkiegészítésben a Székesfehérvári Törvényszék 15.P.20.296/2017/6. számú végzése és a Győri Ítélőtábla Pkf.III.26.116/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó szerint a megsemmisíteni kért bírósági döntések ellentétesek az Alaptörvény II. cikkével, XV. cikkével, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] 2. Az indítványozó a támadott ítéletek alapjául szolgáló peres eljárás felperese volt, mely per tárgya szerződés létre nem jötte, illetve érvénytelenségének megállapítása volt.
- [3] Az indítványozó devizaalapú kölcsönszerződést kötött az alperes bankkal, melyet utóbb jogellenesnek tartva pert indított a kölcsönt folyósító bank ellen. Az indítványozó elsődlegesen a kölcsönszerződés létre nem jöttének, másodlagosan érvénytelenségének, harmadlagosan megszűnésének megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az árfolyam-különbözet elszámolására vonatkozó rendelkezések tisztességtelenek, mivel a pénzüintézet a szükséges tájékoztatást nem adta meg az árfolyamkockázatról; ezen túl a felperes azt is állította, hogy a szerződés – a teljesítés lehetetlenülésére tekintettel – megszűnt.
- [4] A bíróság felhívta a felperest arra, hogy a másodlagos keresetét érintően az érvénytelenség jogkövetkezményét jelölje meg, és adjon részletes elszámolást az általa elfogadott árfolyam mellett, továbbá arra is, hogy harmadlagos keresetét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 121. § (1) bekezdése szerint terjessze elő. A felperes a felhívásra előadta, hogy szerinte elégséges megállapítás iránti keresetet előterjesztenie, a jogkövetkezmény levonása és az elszámolás megadása nem kötelező. A bíróság emiatt, vagyis arra tekintettel, hogy a hiánypótlási felhívásban foglalt, a jogszabályi rendelkezésekből származó követelményeknek a felperes nem tett eleget, a keresetlevelet 15.P.20.296/2017/6. számú végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította. Ezen végzés ellen előterjesztett fellebbezést a másodfokon eljáró Győri Ítélőtábla Pkf.III.26.116/2017/2. számú végzésével bírálta el, amellyel az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Indokolásában rámutatott arra, hogy a felperes mind az elsőfokú eljárásban, mind pedig a fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy ügyében pusztán az érvénytelenség megállapítására irányuló kereseti kérelemnek helye lenne, ugyanis a fél az érvénytelenség megállapítását csak az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására is kiterjedően kérheti, ehhez pedig e következményeket meg kell jelölnie. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a törvényszék helyesen hívta fel hiánypótlásra a felperest, ugyanis a felperes módosított keresete sem tartalmazza az érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló tényeknek a részletes előadását és annak levezetését, hogy a megjelölt tények milyen logikai úton alapozzák meg az érvényesíteni kívánt jogot.
- [5] 3. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Panaszában mind a Székesfehérvári Törvényszék 15.P.20.296/2017/6. számú végzése, mind a Győri Ítélőtábla Pkf.III.26.116/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését

kérte, mivel véleménye szerint e bírósági döntések ellentétesek az Alaptörvény II. cikkével, XV. cikkével, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.

- [6] Az indítványának, illetve indítvány-kiegészítésének – minden felhívott alapjog esetében – az a lényege, hogy az eljáró bíróságok jogszerűtlenül utasították el idézés kibocsátása nélkül a keresetlevelét, mivel tévesen értelmezték az alapul fekvő törvényi rendelkezéseket. Az indítványozó szerint a helyes értelmezés az lett volna, ha a bíróság érdemben dönt kereseti kérelméről, és megállapítja az általa kötött kölcsönszerződés létre nem jöttét, illetve érvénytelenségét, ezek hiányában pedig megszűnését, akkor is, ha nem csatolt tételes elszámolást arról, hogy szerinte milyen mértékű túfizetése van a bankkal szemben. Érvelése szerint azzal, hogy a bíróságok megkövetelték e kereseti tartalmat, indokolatlan „túlmagyaráztatást” írtak számára elő, olyan indokolási kötelezettséget, ami szerinte amúgy is egyértelműen levezethető az alkalmazandó jogszabályok szövegéből. Mindez ellenkezik a jogszabályok céljával, illetve nem a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgál. Az indítványozó szavai szerint kérelmének érdemben „helyt kellett volna adni, mert a hivatalból ismert HUF árfolyamzuhanás mértéke alapján az adósi teljesítés ellehetetlenült és mint tömeges jelenség a jogszabály szerinti cél a szerződés megszűnését kellett volna, hogy jelentse”.
- [7] 4. Az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra alkalmatlan, ennek alapján nem fogadható be, mert nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt azon feltételnek, miszerint „az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be”. Jelen esetben az indítványozó valójában a bíróságok jogértelmezését támadja, érvelése pedig a támadott bírósági döntések tartalmi kritikáját foglalja magában. A jogszabályok értelmezése azonban a bíróságok, nem pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panaszra. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [8] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 15.P.20.296/2017/6. számú végzése és a Győri Ítéltábla Pkf.III.26.116/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. szeptember 25.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/558/2018.

